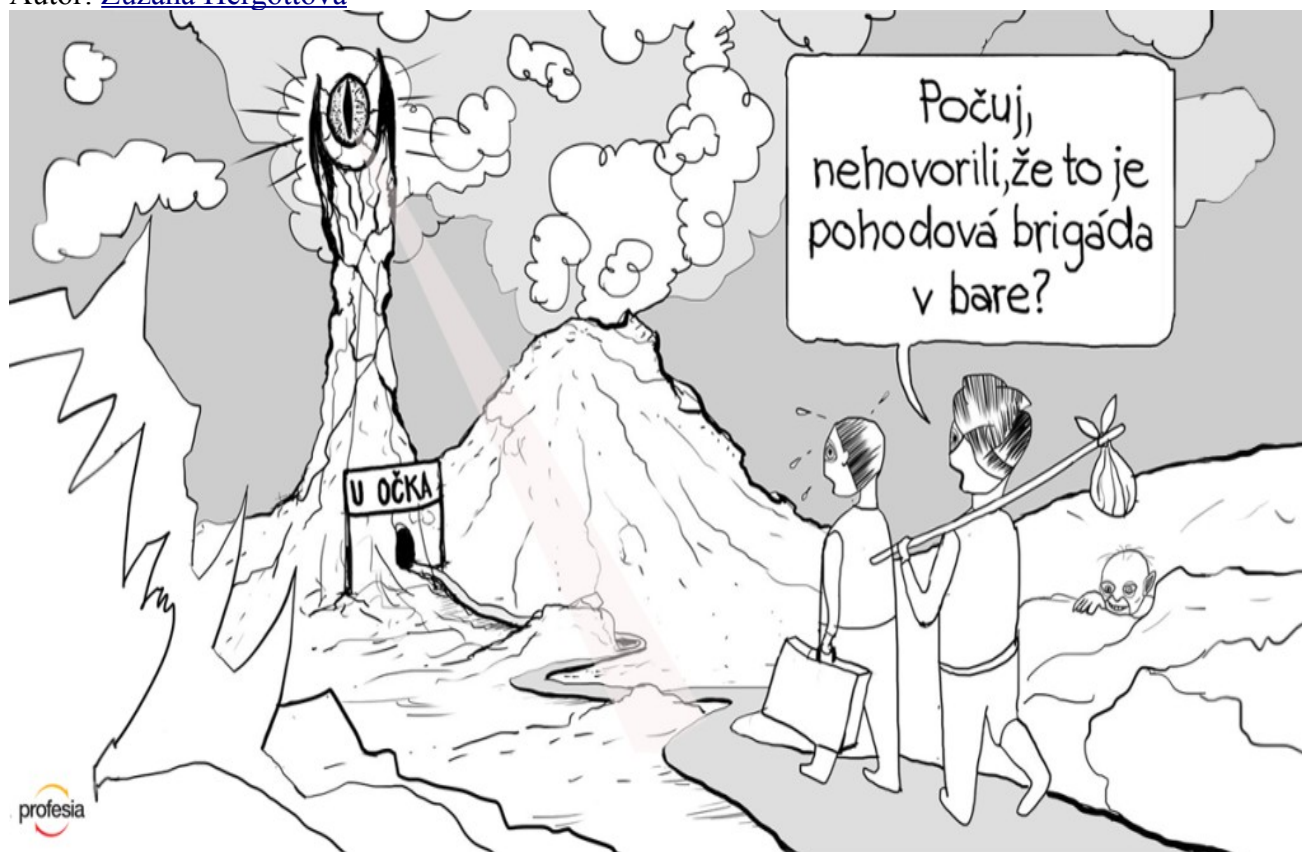

5 otázok, ktoré sa spýtať agentúry, kým odídete pracovať do zahraničia

Autor: [Zuzana Hergottová](#)

Ako sa vyhnúť podvodným sprostredkovateľom práce v zahraničí a ďalšie dôležité odpovede, ktoré by ste mali vedieť, kým vycestujete za prácou do zahraničia.

Sezóna cestovania za hranice Slovenska za prácou je tu a pre mnohých predstavuje nielen dočasný spôsob, ako si zarobiť peniaze. Ak sa chystáte vycestovať za prácou dlhodobo, určite zvažujete spoluprácu s personálnou agentúrou. Ako si však vybrať tú správnu, keď v médiách a na internete vidíte toľko negatívnych skúseností uchádzačov?

Podvodné ponuky, nezákonné poplatky, oklamaní pracovníci, neznesiteľné životné podmienky... Toto všetko možno nájsť na internete, preto nájsť spoľahlivú agentúru môže byť úloha často ťažšia, ako nájsť samotnú [prácu v zahraničí](#). A tak sme oslovili zástupcov niekoľkých agentúr, ktorých názvy neraz zazneli v sporných diskusiách, aby nám objasnili, prečo mnohí uchádzači o prácu v zahraničí vnímajú spoluprácu s personálnymi agentúrami negatívne a na čo si dať pri hľadaní zamestnania mimo Slovenska najväčší pozor.

1. Ako si vybrať spoľahlivú pracovnú agentúru?

Každá spoločnosť sprostredkujúca prácu v zahraničí musí vlastniť platné povolenie na sprostredkovanie zamestnania za úhradu vydané Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny. Či subjekt povolenie má, zistíte ľahko – na stránke www.upsvar.sk v časti [Služby zamestnanosti](#) alebo priamo na niektorých z pobočiek ÚPSVaR. Ako však upozorňuje Lucia Henčelová z agentúry Universal Consulting, ani licencia na sprostredkovanie práce nemusí byť zárukou istoty. „Každá spoločnosť musí raz začať podnikať, a preto môže povolenie získať aj subjekt, ktorého zámer nemusí byť vždy seriózny,“ vysvetľuje. Ak však máte pri spolupráci pocit, že agentúra si neplní určitú povinnosť, stačí dať podnet na ÚPSVaR či iný kontrolný orgán, ktorý rýchlo preverí, či došlo zo strany firmy k pochybeniu. „Ak áno, takáto agentúra nemôže vykonávať svoju činnosť alebo musí okamžite dôjsť k náprave.“

Henčelová ďalej odporúča navštíviť vybranú agentúru aj osobne, aby ste sa presvedčili, či skutočne existuje a ako pracuje. Využite dni otvorených dverí či náborové akcie, spoznajte zamestnancov, konzultantov, ale aj ľudí, ktorým už spoločnosť zamestnanie sprostredkovala. Preklepnite si aj históriu agentúry – ako dlho je na trhu, či vie poskytnúť referencie uchádzačov, ktorých už má v zahraničí, alebo či vám odpovie aj v prípade, že ste na pohovore neboli úspešní. Anton Biznár z agentúry Super Job dopĺňa, že serióznosť si môžete overiť aj v obchodnom a živnostenskom registri alebo v registri Sociálnej poisťovne, kde zistíte, či agentúra nie je dlžníkom.

Jedným zo znakov serióznosti agentúry je aj ľahko dostupný cenník poplatkov za služby. Firma ho zväčša zverejňuje na svojej webovej stránke alebo vám ho poskytne na vyžiadanie.

2. Prečo pracovné agentúry vyberajú poplatky?

Personálna agentúra získava peniaze buď z príjmu pracovníka, ak je jej zamestnancom, alebo z jednorazového poplatku od zahraničnej spoločnosti, ktorej uchádzača sprostredkúva. Biznár upresňuje, že tento poplatok má v zmysle obchodného zákonníka charakter odplaty za poskytnuté služby (rovnako ako u právnikovi za právne služby, u finančného poradcu za uzavretie poisťky, u realitného agenta vo forme provízie za predaj nehnuteľnosti apod.). Za sprostredkovanie samotného zamestnania si agentúra neúčtuje žiadne poplatky, pretože to podľa [zákona](#) jednoducho robiť nesmie.

Keďže však agentúry poskytujú služby nad rámec svojej zákonnej povinnosti, môžu určité úkony spoplatňovať. „Podľa zákona majú sprostredkovateľské spoločnosti rovnaké práva a povinnosti ako úrady práce,“ vysvetľuje Lucia Henčelová. „Pokiaľ by sme sa riadili čisto našimi povinnosťami, oboznámili by sme uchádzača len s pracovnými podmienkami. Nepomáhali by sme s dopravou, neposkytli kontakty na prípadné ubytovanie, neboli by sme k dispozícii počas pobytu v zahraničí...“ Sprostredkovanie práce je teda zadarmo, no uchádzači často sami požadujú aj ďalšie služby, ktoré sú nad rámec sprostredkovateľských aktivít – a vtedy sa treba pripraviť na poplatky. Podľa zákona by ďalej mal byť za splnenie pracovných podmienok zodpovedný zahraničný zamestnávateľ. Spoľahlivú agentúru tak spoznáte aj podľa toho, že sa svojim uchádzačom snaží byť k dispozícii aj po ich odchode do zahraničia a operatívne im pomáha riešiť akúkoľvek vzniknutú situáciu.

Agentúra sa v čo najvyššej miere snaží časť nákladov preniesť na zamestnávateľov v zahraničí, tí však bývajú len málokedy ochotní hradiť výdavky za pracovníkov, najmä pri nekvalifikovaných pracovných pozíciách (bez praxe a jazykovej vybavenosti). Podľa toho sa potom výsledné náklady môžu vyšplhať od niekoľkých desiatok po niekoľko stoviek eur. Naopak, o vysokokvalifikovaného kandidáta sa zamestnávateľia postarajú sami alebo vyžadujú jeho úplnú samostatnosť, takže agentúra žiadny servis navyše poskytovať nemusí a poplatok neúčtuje.

3. Čo má obsahovať pracovná zmluva?

Dôležité je, aby ste žiadne peniaze neplatili ešte pred prijatím na pracovnú pozíciu a podpisom zmluvy. Agentúra nie je oprávnená od vás vyžadovať poplatky vopred za rôzne registrácie či preklady dokumentov a žiadostí o prácu, môže vám účtovať iba doplňujúce služby ako rezervácia dopravy či ubytovania. Existuje aj možnosť nevyužiť spoplatnené služby, no ak chcete mať v zahraničí istotu, že sa máte na koho obrátiť, je lepšie uprednostniť komplexný servis. Ak to ale pre vás predstavuje priveľkú jednorazovú investíciu, skúste s agentúrou hľadať takého zamestnávateľa, ktorý bude ochotný tieto náklady po častiach strhávať z vašej mzdy vo forme splátok. Ako však upozorňuje Henčelová, v niektorých krajinách tamojšia legislatíva takéto zrážky jednoducho neumožňuje (napríklad vo Veľkej Británii).

Samotné prijatie do zamestnania vám agentúra potvrdí podpisom pracovnej zmluvy alebo dokumentu, ktorý je pri odchode do zahraničia dostatočným pre začatie pracovno-právneho vzťahu. Dohoda o sprostredkovaní zamestnania občana v zahraničí, teda pracovná zmluva, musí obsahovať štandardné náležitosti:

- názov, adresu, identifikačné číslo a druh ekonomickej činnosti zamestnávateľa
- dĺžku trvania zamestnania
- druh práce, mzdu alebo plat a ďalšie pracovné podmienky
- spôsob a podmienky zdravotného a sociálneho poistenia
- rozsah zodpovednosti sprostredkovateľa za nedodržanie podmienok dohody
- **PLUS:** výška poplatku, ak je predmetom zmluvy aj poskytnutie nejakej nadštandardnej služby

K podpisu všetkých zmlúv dochádza priamo v agentúre ešte predtým, než vycestujete do zahraničia. Pred podpisom je tiež správny čas, aby ste si ešte raz overili všetky informácie týkajúce sa práce, ale aj organizácie. Viete, ako sa dostanete na miesto, či vás niekto bude čakať a kde sa ubytujete? Máte kontakt na konzultanta a viete sa ešte pred nástupom do práce spojiť so zamestnávateľom? Pokojne položte agentúre všetky svoje otázky. Bude to jasný znak toho, že spoluprácu myslíte seriózne.

4. Čo ak sa spolupráca pokazí?

Na neúprimnosť pri spolupráci občas doplatí aj samotná agentúra a jej snaha môže stroskotať vinou klienta či pracovníka. Spolahlivé agentúry najskôr zamestnávateľa precízne overia, pravidelne uňho uskutočňujú kontroly, a to aj osobné (prehliadka miesta práce, kde budú uchádzači umiestnení a pod.), a keď sa opakujú či pretrvávajú sťažnosti, ktoré napriek výhradám a tlaku klient nie je schopný odstrániť, agentúry ukončujú spoluprácu. Uchádzačov, ktorí u zamestnávateľa pracujú, potom agentúra presúva inam, ak o to prejavia záujem. „Tento rok sa nám napríklad stalo, že klient neočakávane znížil objednávky a ôsmi ľudia mali na nástup do zamestnania čakať tri týždne,“ vysvetľuje Lucia Henčelová asistenčný proces. „Okamžite sme im poskytli náhradné zamestnanie, dokonca za lepších podmienok. Keď potom mohli nastúpiť do pôvodnej práce, uprednostnili zostať v tej náhradnej, keďže boli maximálne spokojní.“

Naopak, zlyhať môže aj kandidát, kvôli čomu dochádza k ukončeniu spolupráce zo strany zamestnávateľa. „Stáva sa, že človek svoj príchod do novej krajiny oslávi vo veľkom štýle a zaspí do práce hneď v prvý deň. To by nebol problém, keby testy na prítomnosť alkoholu boli negatívne,“ spomína s úsmevom zakladateľka Universal Consulting. Horšie spomienky má na uchádzačov, ktorí už mali všetko vrátane dopravy do krajiny zabezpečené, no svoj odchod za prácou si zjavne rozmysleli a už nezdvihli ani telefón. Aj agentúra tak v celom procese nesie riziko, pretože pre zahraničného zamestnávateľa má byť spoľahlivým partnerom, ktorý v dohodnutom termíne zabezpečí správnych pracovníkov.

Rovnako ako doma, aj život v zahraničí prináša ľuďom do cesty najrôznejšie okolnosti. Obe agentúry sa zhodujú v tom, že hoci sa niektoré podnety Slovákov v zahraničí netýkajú ich ako sprostredkovateľa, vždy sú pripravení pomôcť s riešením akejkoľvek situácie, či sa týka práce, ubytovania, dokonca aj súkromia. Občas sú však ľudia predsa len nútení ukončiť spoluprácu a vrátiť sa domov, napríklad ak nezvládajú pracovné tempo, nevedia si zvyknúť na nové prostredie, zaskočia ich nové životné okolnosti, skutočnosť nezodpovedá ich pôvodným predstavám a tak ďalej. Aby ste sa čo najlepšie pripravili na nové podmienky, pred odchodom do zahraničia myslite najmä na toto:

- dostatok finančnej hotovosti
- telefón s kontaktom na konzultanta/styčnú osobu
- mapa miesta/ brožúra s informáciami o danom meste/krajine

5. Ako rozpoznať podvodnú ponuku?

Keď sa rozhodnete vycestovať za prácou do zahraničia, či už ide len o sezónnu prácu, alebo si chcete za hranicami Slovenska budovať kariéru, buďte pozorní hneď od začiatku. Zlé meno personálnym agentúram totiž robia všelijakí „podnikavci“ s rozprávkovými ponukami, ktorým by ste mohli sadnúť na lep. Aby ste sa nenechali podviesť, dávajte si pozor už na samotné znenie pracovnej ponuky. „Ide o ponuky, ktoré sú na pohľad veľmi lukratívne, no nesú len minimálne požiadavky na kandidáta, jeho jazykovú znalosť, celkovú prax, pracovné návyky, motiváciu... Práca aj pobyt sú sľubované v superlatívoch,“ opisuje Lucia Henčelová a Anton Biznár ju dopĺňa: „Ponuky tiež často inzeruje súkromná osoba s e-mailom na gmaili či yahoo, čo znamená, že ‚firma‘ nemá webstránku. Alebo ju má, no stránka neuvádza ani adresu, kam môžete prísť osobne.“ Spozornieť treba tiež v prípade, že sa s kontaktnou osobou neviete spojiť, neodpovedá na e-maily alebo nedvíha telefón a ak od vás ešte pred sprostredkovaním práce vyžaduje rôzne registračné poplatky.

Zuzana Hergottová
Špecialistka zákazníckej podpory
www.profesia.sk